

osób biorących aktywny udział w XI Sympozjum oraz liczba wygłoszonych referatów potwierdzają aktualność szeroko rozumianej problematyki wolności myśli, sumienia i wyznania. Świadczą również o tym, iż organizatorzy trafnie dobrali tematykę dorocznego Zjazdu środowiska polskich prawników – wyznaniowców.

dr Marta Ordon

mgr Urszula Szczęch

*Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*

Międzynarodowa konferencja naukowa z cyklu *Religion and Territory*, Lublin, 23-24 października 2014 r.

W dniach 23-24 października 2014 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Religions in floating territories*, z cyklu tematycznego *Religion and Territory*. Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Prawa Wyznaniowego KUL w ramach projektu naukowego EUREL (Sociological and legal data on religions in Europe). Merytoryczną odpowiedzialność za realizację powyższego projektu ponoszą: jednostka naukowa francuskiego Centrum Badań Naukowych – DRES (Droit, religion, entreprise et société) i Uniwersytet w Strasburgu, we współpracy z GSRL (Groupe Sociétés, Religions, Laïcités). Konferencja odbywała się w dwóch językach: angielskim i francuskim.

W dniu 23 października, przed otwarciem konferencji, odbyło się spotkanie korespondentów projektu EUREL, w którym udział wzięli: Anne Laure Zwilling (EUREL), Catherine Zimmerlin (EUREL), Piotr Stanisław (KUL), Michał Zawiślak (KUL), Laurentiu Tanase (Rumunia), Per Pettersson (Szwecja), Wolfgang Wieshaider (Austria), Ingrid Storm (Wielka Brytania), Brian Conway (Irlandia), Konstantinos Papastathis (Grecja), Louis Leon Christians (Belgia).

Konferencję otworzyła Anne-Laure Zwilling, która podziękowała całemu komitetowi organizacyjnemu, wyraziła radość ze współpracy przy realizacji projektu i życzyła owocnych obrad. Następnie głos zabrał

ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL (Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL), który powitał wszystkich przybyłych gości oraz wyraził przekonanie o doniosłości tejże konferencji naukowej i jej randze.

Pierwszą sesję otworzył referat pt. *Dynamiques spatiales des eglises orthodoxes de la diaspora ethiopienne americaine à Washington DC*. Prof. Eloi Ficquet (Centre d'études interdisciplinaires des faits religieux) w swojej prelekcji odniósł się do kwestii dynamiki, jaka dotyczy rozprzestrzeniania się kościołów prawosławnych w USA w kontekście mniejszości etiopskich. Następnie głos zabrał prof. Jérôme Gidoin (Centre d'anthropologie culturelle de Paris-Descartes). W swoich rozważaniach na temat *Bouddhisme vietnamien de France vs bouddhisme vietnamien transnational?* zwrócił uwagę na fenomen religii buddyjskiej w kontekście ponadnarodowości tego zjawiska.

Po przerwie rozpoczęła się druga sesja, zatytułowana *Religious Bodies and State Systems*. Jako pierwszy referat wygłosił prof. Louis-Léon Christians (Université Catholique de Louvain). W swoim wystąpieniu odniósł się do swoistej mobilności w regulacjach religijnych, jaka istnieje na poziomie lokalnym i międzynarodowym. Kolejny referat, pt. *Is the Swedish state secular when religious services functions are integrated in public institutions?* wygłosił prof. Per Pettersson (Uppsala University). Wystąpienie to skupiało się na refleksji dotyczącej wyjaśnienia charakteru świeckości Szwecji w kontekście licznych religijnych funkcji „usługowych” w instytucjach publicznych. Jako istotne prelegent podał, że ateści w Szwecji są bardziej aktywni w życiu publicznym niż muzułmanie. Ostatni referat wygłosił mgr Radosław Piestrak (doktorant w Katedrze Prawa Wyznaniowego KUL). W swoim wystąpieniu poruszył problematykę rejestracji nowych grup wyznaniowych w Polsce, w szczególności na przykładzie Wyznawców Słońca oraz Kościoła Latającego Potwora Spaghetti. Po wystąpieniach nastąpiła krótka dyskusja.

Wykład podsumowujący, pt. *The floating territories of Religion(s): shifting paradigms, erratic theories, volatile realities?*, wygłosił prof. Lionel Obadia (Université de Lyon). Podczas wystąpienia skupił się na przedstawieniu zmian w doktrynie, błędnych teoriach i lotnych realiach w perspektywie religijno - terytorialnej. Był to ostatni punkt obrad pierwszego dnia konferencji.

Następnego dnia (24 października) zostało wygłoszonych 6 referatów. Jako pierwszy, głos zabrał w sesji zatytułowanej *Public regulation*

of religion prof. Wolfgang Wieshaider (University in Vienna). Prelegent w swoim wystąpieniu skupił się na przedstawieniu trzech wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym sprawy ze skargi Kosteski v. Macedonia (skarga 55170/00). W swoim wystąpieniu prelegent zauważył pomijanie przez Europejski Trybunał oczywistych argumentów w analogicznych sprawach. Prelegent zwrócił uwagę na podejmowanie rozstrzygnięć przez Trybunał z uwagi na polityczne naciski, co czyni orzecznictwo tego organu mniej przejrzystym.

Następnie referat wygłosiła prof. Christine Menges-Le Pape (Université de Toulouse 1 Capitole). W swoim wystąpieniu pt. *Les Religions dans l'espace public en France?* zwróciła uwagę na obecność religii w życiu publicznym we Francji, podkreślając jednocześnie, że istnieje wiele przepisów prawa, które zabraniają manifestowania przynależności religijnej.

Kolejny referat wygłosiła mgr Katarzyna Mastalerczyk (doktorantka w Katedrze Prawa Wyznaniowego KUL), która zreferowała stan prawny i faktyczny obecności krzyża w sali plenarnej polskiego Sejmu, przywołując okoliczności jego zawieszenia oraz argumenty prawne za legalnością jego obecności w tym miejscu. Tę część obrad zamknęła owocna dyskusja.

Ostatnią sesję, pt. *Religion in Regional, Transnational and Comparative Contexts*, rozpoczął prof. Calvin du Toit – wykładowca z południowoafrykańskiego Uniwersytetu w Pretorii, mieszkający na co dzień w Nowym Jorku. W swoim referacie pt. *Cities of refugees: how cities can harass the nation-state's legal systems for a more inclusive religious stance* wyjaśnił na czym polega zjawisko tworzenia nowych form rytualnych w przestrzeni miejskiej.

Kolejny prelegent, dr Konstantinos Papasthatis (University of Luxembourg), w referacie pt. *Church Jurisdictional Fragmentation and Public Policy: the Greek Case* omówił wielość jurysdykcji różnych ośrodków kościoła prawosławnego w Grecji w kontekście niedawnego konfliktu między patriarchą Kościoła Grecji a patriarchą Konstantynopola.

Jako ostatni referat pt. *Religious belonging today: strategy and values (case of Ural Old-Believers)* wygłosiła dr Elena Golovneva (Uralski Uniwersytet Federalny) na temat społeczności staroobrzędowców – jej współżycia z pozostałymi mieszkańcami regionu oraz kontaktów z władzami publicznymi. W trakcie dyskusji poruszona została kwestia represji staroobrzędowców w czasach Związku Radzieckiego, a także tego, czy obecne władze państwowe stosują sankcje wobec wyznawców tego ruchu religijnego.

W imieniu komitetu organizacyjnego głos zabrała Anne-Laure Zwilling (EUREL), która podsumowała całość obrad nawiązując do poszczególnych referatów. Wyraziła uznanie dla współorganizatorów (KUL) za znakomicie przygotowaną konferencję oraz podziękowała wszystkim uczestnikom za obecność oraz aktywny udział w obradach.

Mgr Kacper Chołody
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Obecność krzyża w przestrzeni publicznej państw europejskich*, Lublin, 12-13 listopada 2014 r.

W dniach 12-13 listopada 2014 r. w Lublinie odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Obecność krzyża w przestrzeni publicznej państw europejskich*. Organizatorami spotkania byli: Katedra Prawa Wyznaniowego na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Polski Instytut Katolicki „Sursum Corda” z siedzibą w Gdańsku. Miejscem konferencji była Aula im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie.

Impulsem do podjęcia międzynarodowego dyskursu dotyczącego obecności krzyża w sferze publicznej było nie tylko rozstrzygnięcie kwestii obecności tego symbolu przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w sprawie Lautsi przeciwko Włochom, ale przede wszystkim poddanie pod publiczną debatę zasadności obecności krzyża w polskim parlamencie i innych instytucjach i urzędach w Polsce, co stało się także przedmiotem rozstrzygnięć polskich sądów.

Otwarcia konferencji i powitania zarówno prelegentów, jak i przybyłych gości dokonał Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL, który podkreślił doniosłe znaczenie aspektu prawno-porównawczego dla zrozumienia i rozstrzygania spraw z zakresu wolności religijnej. Stąd tak szerokie gremium znawców tematyki relacji państwa z kościołami i innymi związ-